

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 12 marca 2021 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 341)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedmiotowa ustawa ma na celu wprowadzenie systemu monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych, zwanego dalej „monitoringiem karier absolwentów”.

Monitoring karier absolwentów ma być prowadzony w celu zapewnienia informacji na temat przebiegu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Monitoring karier absolwentów ma być prowadzony corocznie i będzie obejmował analizę sytuacji edukacyjnej i zawodowej absolwentów trzykrotnie: po roku, dwóch latach oraz pięciu latach od zakończenia przez nich nauki w szkole ponadpodstawowej (złożeniu egzaminów).

W myśl przepisów ustawy monitoring karier absolwentów będzie prowadzony na podstawie danych gromadzonych:

- 1) w systemie informacji oświatowej;
- 2) w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on;
- 3) przez okręgowe komisje egzaminacyjne;
- 4) przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na kontakt ubezpieczonych lub kontakt płatników składek.

Ustawa określa zakres danych rejestrowych niezbędnych do prowadzenia monitoringu karier absolwentów, a także wprowadza szereg przepisów umożliwiających ich pozyskiwanie i przetwarzanie. Ponadto ustala harmonogram działań poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za gromadzenie, przetwarzanie, a także anonimizowanie tych danych.

Monitoring karier absolwentów będzie prowadził minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, przy czym będzie mógł powierzyć wykonywanie tego zadania podległej mu jednostce organizacyjnej. Natomiast Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie będzie odpowiedzialny za analizę i opracowanie wyników monitorowania karier absolwentów.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie udostępniał wyniki monitoringu karier absolwentów w postaci zagregowanej w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej.

Monitoring karier absolwentów w latach 2021–2029 będzie obejmował również monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w latach szkolnych 2018/2019–2023/2024.

W konsekwencji wprowadzenia systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych konieczne jest wprowadzenie zmian w także ustawie:

- 1) z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie możliwości pozyskiwania informacji pozwalających na ocenę sytuacji absolwentów na rynku pracy, w szczególności ich zatrudnienia (w tym wysokości zarobków, wymiaru zatrudnienia, liczby pracodawców), bezrobocia i bierności zawodowej;
- 2) z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej w zakresie uzupełnienia katalogu celów zbierania danych w systemie informacji oświatowej o prowadzenie monitoringu karier absolwentów oraz możliwości pozyskiwania z bazy danych systemu informacji oświatowej określonych danych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w celu prowadzenia tego monitoringu, a także wydłużenia okresu, po upływie którego dokonywana jest anonimizacja danych ucznia w bazie danych systemu informacji oświatowej (z 5 lat do 6 lat);
- 3) z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie umożliwienia pozyskiwania informacji ze Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (system POL-on) na temat kontynuowania kształcenia na studiach przez absolwentów techników, branżowych szkół II stopnia, liceów ogólnokształcących i szkół policealnych.

Niezależnie od powyższego ustawa wprowadza również zmiany niezwiązane z systemem monitoringu karier absolwentów. W szczególności w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej:

- 1) uściślono zakres gromadzonych danych dziedzinowych dotyczących liczby uczniów korzystających z internatu w szkołach wchodzących w skład zespołu, którzy nie są uczniami szkoły, przy której jest utworzony internat oraz danych dotyczących wykazywania pochodnych kosztów wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami;
- 2) doprecyzowano sposób określenia jednostki samorządu terytorialnej właściwej do przekazywania danych do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych;
- 3) wydłużono do 5 lat termin anonimizacji danych dotyczących wynagrodzeń nauczycieli (w myśl uzasadnienia zmiana ta pozwoli na zapewnienie integralności danych do długookresowych analiz, niezbędnych do prowadzenia polityki oświatowej).

Przepisy dotyczące monitoringu karier absolwentów mają wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ustawy.

Natomiast przepisy, między innymi uściślające ustawę – Prawo oświatowe, przepis zmieniający ustawę o finansowaniu zadań oświatowych, mają wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Ponadto przepis wprowadzający zmiany w ustawie o systemie informacji oświatowej w zakresie doprecyzowania określonych danych dziedzinowych ma wejść w życie z dniem 1 września 2021 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy (druk sejmowy nr 917) pochodził z przedłożenia rządowego i był przedmiotem prac sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Komisja, po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2021 r., wprowadziła poprawkę, która wydłużyła termin przekazania określonych danych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania z 15 kwietnia do 26 kwietnia 2021 r. Ponadto przyjęła poprawki o charakterze redakcyjnym (druk sejmowy nr 961).

Podczas drugiego czytania nie zgłoszono poprawek.

Sejm uchwalił ustawę na 26. posiedzeniu w dniu 25 lutego 2021 r. w brzmieniu przedłożenia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Za przyjęciem ustawy opowiedziało się 446 posłów, 5 było przeciw, 1 wstrzymał się od głosu.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Danuta Drypa

Główny legislator